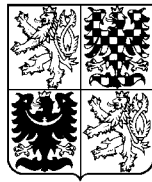

Ročník 2023

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 151

Rozeslána dne 31. října 2023

Cena Kč 74,-

O B S A H:

321. Zákon, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
322. Zákon, kterým se mění zákon č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném)

321**ZÁKON**

ze dne 18. října 2023,

**kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení,
ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ**Změna zákona o organizaci a provádění
sociálního zabezpečení****Čl. I**

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona

č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 281/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 177/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 220/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 329/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 366/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 274/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 313/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 136/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 251/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 317/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 213/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 203/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 335/2018 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 164/2019 Sb., zákona č. 228/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 255/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb., zákona č. 323/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 216/2022 Sb., zákona č. 221/2022 Sb., zákona č. 366/2022 Sb., zákona č. 423/2022 Sb. a zákona č. 455/2022 Sb., se mění takto:

1. Na konci § 1 se doplňuje věta „Tento zákon dále upravuje postup při úhradě náhrady mzdy nebo platu za pracovní volno související s akcí pro děti

a mládež (dále jen „náhrada mzdy nebo platu“), kterou poskytl zaměstnavatel zaměstnanci podle § 203a zákoníku práce.“.

2. V § 5 písm. i), § 16a odst. 2, § 88 odst. 4 a v § 121 se text „odst. 9“ nahrazuje textem „odst. 10“.

3. V § 6 odst. 4 písm. a) bodě 13 se za slovo „pečuje“ vkládají slova „o dítě do 4 let věku nebo“ a na konci textu bodu se doplňují slova „ , a o tom, u koho se v případě současné péče o více dětí do 4 let věku uplatní péče o dítě do 4 let věku jako důvod pro to, aby se samostatná výdělečná činnost považovala za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost“.

4. V § 7 odst. 1 písm. b) se text „i),“ zrušuje.

5. V § 8 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

„(5) K posuzování zdravotního stavu podle odstavce 1 písm. a) je místně příslušná okresní správa sociálního zabezpečení, u níž byla podána žádost o přiznání invalidního důchodu nebo o změnu stupně invalidity nebo která sepsala tuto žádost. Je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby nebo výkonu zabezpečovací detence, řídí se místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení umístěním věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen „věznice“) nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence.“.

Dosavadní odstavce 5 až 10 se označují jako odstavce 6 až 11.

6. V § 8 odst. 6 úvodní části ustanovení se za slova „podle odstavce 1“ vkládají slova „písm. b) až g)“.

7. V § 8 odst. 6 písmeno b) zní:

„b) umístěním věznice nebo ústavu pro výkon zabezpečovací detence, je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby nebo výkonu zabezpečovací detence.“.

8. V § 8 odst. 7 se za slova „podle odstavce 5“ vkládají slova „nebo 6“.

9. V § 8 se na konci odstavce 8 doplňuje věta „Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se určuje podle odstavce 6.“.

10. V § 8 odst. 11 se číslo „9“ nahrazuje číslem „10“.

11. V § 11 odst. 4 se na konci textu věty první

doplňují slova „a k plnění úkolů vyplývajících pro ně ze zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti“.

12. V § 11 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Soud je povinen neprodleně a bez žádosti sdělit plátcí důchodu údaje o trestných činech, které podle § 118a odst. 3 nebo podle § 34a odst. 4, § 41 odst. 4, § 50 odst. 6 a 7 a § 52 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění mají vliv na trvání nároku na dávku důchodového pojištění, snížení dávky nebo zánik nároku na dávku a na nárok orgánu sociálního zabezpečení na vrácení, popřípadě náhradu částek dávky vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely. Soud plní povinnost podle věty první zasláním stejnopisu pravomocného rozhodnutí o těchto trestných činech. Nelze-li zjistit, který orgán sociálního zabezpečení je plátcem důchodu, nebo není-li odsouzený poživatelům důchodu, sdělí soud údaj orgánu sociálního zabezpečení podle § 3 odst. 3 písm. b) a d) až f).“.

13. V § 16a odst. 1 a 3 se číslo „9“ nahrazuje číslem „10“.

14. V § 16a odst. 8, § 90 odst. 1 písm. b) a v § 127 odst. 2 se text „odst. 10“ nahrazuje textem „odst. 11“.

15. V § 16c se na konci odstavce 2 tečka nahrazuje čárkou a doplňují se písmena y) a z), která znějí:

„y) čísla a druhy identifikačních dokladů a datum skončení jejich platnosti,

z) telefonní číslo a adresu elektronické pošty, pokud občan sdělil tyto údaje orgánu sociálního zabezpečení.“.

16. V § 48d se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Osobní péči o dítě do 4 let věku jako důvod pro to, aby se samostatná výdělečná činnost považovala za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, dokládá osoba samostatně výdělečně činná čestným prohlášením na předepsaném tiskopisu a rodným listem dítěte nebo jiným dokladem o vztahu k dítěti; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy. Čestné prohlášení obsahuje identifikační údaje o dítěti do 4 let věku a o rodičích dítěte nebo o osobách, které dítě převzaly do péče nahrazující péči rodičů, údaj o zahájení osobní péče o dítě a skončení této péče a prohlášení, že osoba pečovala o dítě v největším rozsahu.“.

17. V § 54 odst. 3 se na konci textu písmene m) slovo „nebo“ zrušuje, na konci textu písmene n) se tečka nahrazuje slovem „ , nebo“ a doplňuje se písmeno o), které zní:

„o) v rozporu s § 123k odst. 6 neohlásí ve stanovené lhůtě změny ve skutečnostech rozhodných pro úhradu náhrady mzdy nebo platu podle § 203a zákoníku práce.“.

18. V § 54 odst. 6 písm. b) se slova „nebo n)“ nahrazují slovy „ , n) nebo o)“.

19. V § 81 odstavec 1 zní:

„(1) Řízení o přiznání dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti sepsané v listinné podobě nebo podané v elektronické podobě. Za den uplatnění nároku na dávku důchodového pojištění se považuje den, kdy se oprávněný poprvé obrátil na příslušný orgán se žádostí o sepsání písemné žádosti v listinné podobě o přiznání dávky, nebo den, v němž oprávněný v elektronické aplikaci podle § 82a odst. 1 učinil první úkon směřující k podání žádosti o přiznání dávky v elektronické podobě, pokud ode dne, v němž se oprávněný poprvé obrátil na příslušný orgán s žádostí o sepsání této žádosti nebo v němž oprávněný učinil tento první úkon, do dne sepsání žádosti nebo odeslání žádosti neuplynulo více než 90 dnů a pokud způsob uplatnění nároku na dávku je shodný se způsobem uplatnění žádosti o přiznání dávky.“.

20. Nadpis § 82 zní: **„Žádost o dávku důchodového pojištění v listinné podobě“.**

21. V § 82 odstavec 1 zní:

„(1) Žádost o přiznání dávky důchodového pojištění v listinné podobě sepisuje s občanem okresní správa sociálního zabezpečení, na kterou se obrátil, a to na předepsaném tiskopise; žádost musí být občanem podepsána, přičemž občan může žádost podepsat též digitalizovaným podpisem. Okresní správa sociálního zabezpečení, s výjimkou okresní správy sociálního zabezpečení, v jejímž obvodu má občan místo trvalého pobytu nebo cizinec místo hlášeného pobytu v České republice, může odmítnout sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění, jen brání-li tomu vážné provozní důvody a okresní správa sociálního zabezpečení tuto informaci zveřejnila na své úřední desce; to, že vážné provozní důvody brání sepsávat žádosti o dávku důchodového pojištění, je okresní správa sociálního zabezpečení povinna ne-

prodleně oznámit České správě sociálního zabezpečení. K žádosti o přiznání dávky důchodového pojištění podané podle věty první se nepřihlíží, pokud byla již žádost o přiznání dávky důchodového pojištění podána podle § 82a odst. 1 vět první a druhé; zjistí-li okresní správa sociálního zabezpečení tuto skutečnost, nelze žádost podle věty první sepsat.“.

22. V § 82 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Pokud podepsání žádosti o dávku důchodového pojištění sepisované s občanem podle odstavce 1 věty první brání těžko překonatelná překážka, podpis občana se nevyžaduje; tato skutečnost se uvede v žádosti a potvrdí ji svým podpisem další osoba, která je při sepsání žádosti přítomna, s výjimkou úřední osoby, která žádost s občanem sepisuje, s uvedením identifikačních údajů této další osoby.“.

23. V § 82 odst. 3 se slova „podle § 7 odst. 1 písm. b)“ nahrazují slovy „ , v jejímž obvodu má občan místo trvalého pobytu nebo cizinec místo hlášeného pobytu“.

24. V § 82 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „Tuto žádost lze podat též způsobem podle § 123c odst. 1.“.

25. Za § 82 se vkládá nový § 82a, který včetně nadpisu zní:

„§ 82a

Žádost o dávku důchodového pojištění v elektronické podobě

(1) Žádost o přiznání dávky důchodového pojištění v elektronické podobě ve formátu, struktuře a tvaru určeném Českou správou sociálního zabezpečení lze podat kterékoliv okresní správě sociálního zabezpečení. Žádost se podává prostřednictvím elektronické aplikace portálu České správy sociálního zabezpečení s využitím elektronické identifikace určené Českou správou sociálního zabezpečení. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna tomu, kdo podal žádost o dávku důchodového pojištění, neprodleně elektronicky potvrdit přijetí této žádosti.

(2) Doklady, které tvoří přílohu žádosti o dávku důchodového pojištění podle odstavce 1, se předkládají ve formě elektronického originálu, popřípadě elektronického dokumentu převedeného autorizovanou konverzí nebo listinného originálu anebo jeho úředně ověřené kopie. Žadatel může doklady před-

ložit také ve formě prostého převedení listiny do elektronické podoby; okresní správa sociálního zabezpečení může v případě pochybností o pravosti takto předložených dokladů nebo k ověření údajů v nich obsažených vyzvat žadatele k předložení elektronického originálu, popřípadě elektronického dokumentu převedeného autorizovanou konverzí nebo listinného originálu anebo jeho úředně ověřené kopie.

(3) K žádosti, která nesplňuje podmínky podle odstavce 1, a k žádosti podané podle odstavce 1 věty první a druhé, byla-li již žádost o přiznání dávky důchodového pojištění sepsána podle § 82 odst. 1, se nepřihlíží. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna toho, kdo tuto žádost podal, neprodleně elektronicky upozornit na to, že žádost nesplňuje tyto podmínky, a na to, že se k této žádosti nepřihlíží.

(4) Okresní správa sociálního zabezpečení používá ke komunikaci v řízení elektronickou aplikaci portálu České správy sociálního zabezpečení. Okresní správa sociálního zabezpečení však může, s výjimkou potvrzení podle odstavce 1 věty třetí, komunikovat v listinné podobě nebo prostřednictvím datové schránky, pokud je to účelné nebo pokud žadatel o dávku další komunikaci v elektronické podobě podle věty první v žádosti vyloučil. Elektronickou formu komunikace podle věty první může v řízení až do vydání rozhodnutí o dávce důchodového pojištění používat též Česká správa sociálního zabezpečení, pokud s tím žadatel o dávku důchodového pojištění v žádosti souhlasil.

(5) Okresní správy sociálního zabezpečení a Česká správa sociálního zabezpečení jsou povinny zveřejnit na své úřední desce informace k podávání žádostí o dávku důchodového pojištění v elektronické podobě podle odstavce 1.

(6) Pro podávání žádostí o dávky důchodového pojištění v elektronické podobě se použije § 82 odst. 4 obdobně.“

26. V § 83 odstavec 1 zní:

„(1) Okresní správa sociálního zabezpečení, která je podle § 82 odst. 1 příslušná k sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění v listinné podobě, nesmí, s výjimkou případů uvedených v § 82 odst. 1 větách druhé a třetí, odmítnout sepsání žádosti, a to i když má za to, že občan nesplňuje podmínky sta-

novené pro vznik nároku na dávku důchodového pojištění, nebo není-li žádost občana doložena potřebnými doklady. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna občana při podání žádosti o dávku důchodového pojištění informovat o výši nákladů na výplatu dávky v hotovosti prostřednictvím držitele poštovní licence; tato povinnost neplatí v případě uvedeném v § 64 odst. 5 věty druhé zákona o důchodovém pojištění. Věty první a druhá platí obdobně pro věznici a ústavy pro výkon zabezpečovací detence, pokud jsou podle § 82 odst. 3 příslušné k sepsání žádosti o dávku důchodového pojištění.“

27. V § 83 odst. 2 úvodní části ustanovení se za slovo „sepisující“ vkládají slova „nebo přijímající“.

28. V § 83 odst. 2 písm. b) se slova „a na jakou dobu byl tento vztah sjednán, je-li podmínkou výplaty starobního důchodu sjednání pracovněprávního vztahu na dobu určitou,“ zrušují.

29. V § 83 odst. 2 písm. c) se slova „a v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 prvních 21 kalendářních dnů“ zrušují.

30. V § 83 odst. 3 a v § 86 odst. 5 se slova „větě druhé písm. a) až k)“ nahrazují slovy „větách první až třetí“.

31. V § 84a se za slovo „sepsání“ vkládají slova „nebo podání“ a na konci textu věty první se doplňují slova „; rodný list se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy“.

32. V § 85a se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Žadatel o přiznání dávky důchodového pojištění může do vydání rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení prvního stupně dodatečně změnit datum přiznání dávky nebo její výplaty; dodatečnou změnu data přiznání dávky nebo její výplaty žadatel učiní formou sdělení orgánu sociálního zabezpečení, který je při rozhodování o přiznání dávky důchodového pojištění nebo její výplatě tímto datem vázán.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

33. V § 88 odst. 5 se text „odst. 2“ nahrazuje textem „odst. 4“.

34. V § 90 se doplňuje odstavec 3, který zní:

„(3) Rozhodnutí České správy sociálního za-

bezpečení ve věcech důchodového pojištění doručované prostřednictvím datové schránky lze doručovat též prostřednictvím datové schránky kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení, pokud ji Česká správa sociálního zabezpečení určila k tomuto účelu. Informace o těchto datových schránkách je Česká správa sociálního zabezpečení povinna zveřejnit na své úřední desce.“.

35. V § 110 se doplňuje odstavec 6, který zní:

„(6) Žádost o dávku důchodového pojištění mohou občané uvedení v odstavcích 1 až 3 podat u útvarů a orgánů uvedených v odstavcích 1 až 3 též prostřednictvím elektronické aplikace těchto orgánů.“.

36. V § 112 odst. 1 se za text „§ 82,“ vkládá text „§ 82a,“ a na konci textu odstavce se doplňují slova „; § 82a se použije přiměřeně, pokud se jedná o podávání žádosti o dávku důchodového pojištění v elektronické podobě“.

37. V § 115a se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Vznikl-li přeplatek na důchodu zemřelého, na jehož úhradu má orgán sociálního zabezpečení nárok bez ohledu na zavinění příjemce důchodu, lze přeplatek na důchodu zúčtovat podle odstavce 1 písm. b) s doplatkem stejného nebo jiného důchodu, který by zemřelému náležel a který mu nebyl vyplacen, i když o přeplatku zemřelého nebylo pravomocně rozhodnuto.“.

38. V § 116 odst. 1 se slova „dopředu v pravidelných měsíčních lhůtách určených“ nahrazují slovy „na kalendářní měsíc ve výplatním termínu stanoveném“.

39. V § 116 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 a 3, které znějí:

„(2) Výplatní termín dávky důchodového pojištění se stanoví tak, aby spadal do období od prvního do čtrnáctého dne kalendářního měsíce, na který se dávka vyplácí. Změnit stanovený výplatní termín může plátcе důchodu jen se souhlasem příjemce dávky důchodového pojištění; bez souhlasu příjemce dávky může plátcе důchodu změnit výplatní termín jen na dřívější den. Plátcе důchodu je povinen písemně sdělit příjemci dávky nový výplatní termín nejpozději do konce kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, v němž dochází ke změně výplatního termínu.

(3) Jsou-li splněny podmínky nároku na vý-

platu dávky důchodového pojištění v první den kalendářního měsíce, náleží splátka dávky na celý kalendářní měsíc. To neplatí v

- a) případě, že nárok na výplatu dávky netrval po celý kalendářní měsíc na základě žádosti poživatele starobního důchodu,
- b) případě nároku plátce důchodu na vrácení částky důchodu vyplacené za kalendářní měsíc nebo jeho část podle § 118a odst. 2,
- c) případě nesplnění podmínek pro výplatu starobního důchodu a
- d) případě, že dávka důchodového pojištění nebo její část nenáleží za kalendářní měsíc nebo jeho část z důvodu souběhu s nárokem na výplatu jiné dávky důchodového pojištění.“.

Dosavadní odstavce 2 až 5 se označují jako odstavce 4 až 7.

40. V § 116 odst. 6 a 7 se číslo „3“ nahrazuje číslem „5“.

41. V § 116 odst. 7 se číslo „4“ nahrazuje číslem „6“ a číslo „2“ se nahrazuje číslem „4“.

42. V § 116c se věta druhá zrušuje.

43. V § 117 se věta první zrušuje.

44. V § 117 se za slovo „dávek“ vkládají slova „důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil“.

45. V § 118 odst. 4 větě první se za slovo „opatrovník“ vkládají slova „ , osoba, která oprávněného zastupuje podle § 49 a 50 občanského zákoníku,“.

46. V § 118a odst. 2 se za slovo „sirotčí“ vkládají slova „ , vdovský nebo vdovecký“ a na konci textu věty druhé se doplňují slova „nezaopatřeného dítěte“.

47. V § 118a se na konci odstavce 2 doplňují věty „Plátcе důchodu má dále nárok na vrácení těch částek důchodu, které nenáležely, došlo-li ke snížení výše důchodu z českého důchodového pojištění v důsledku postupu podle přímo použitelného předpisu Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy, pokud přeplatek nebyl zúčtován nebo uhrazen postupem podle § 115a odst. 2 věty první. Zemře-li občan, považují se neuspokojené nároky plátce důchodu na vrácení vyplacených částek v případech uvedených ve větách první až páté za dluh občana, který se vy-

pořádá v rámci dědictví; to platí i v případě, že o těchto nárocích nebylo pravomocně rozhodnuto.“.

48. V § 118a se na konci odstavce 3 doplňují věty „Účinky rozhodnutí, které bylo vydáno ve lhůtě uvedené ve větě první, jsou zachovány, pokud došlo po uplynutí této lhůty z důvodu nesprávného vyčíslení přeplatku ke změně rozhodnutí nebo k jeho zrušení a nahrazení novým rozhodnutím. Nárok na vrácení, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, vzniká znovu, zjistí-li se, že přeplatek na dávce důchodového pojištění vznikl v příčinné souvislosti s trestným činem, jehož pachatelem, spolupachatelem nebo účastníkem je příjemce dávky nebo poživatel důchodu; v těchto případech běží znovu lhůta uvedená ve větě první ode dne, kdy se plátce důchodu dozví o rozhodnutí soudu o tomto trestném činu.“.

49. § 123 zní:

„§ 123

(1) Jestliže přeplatek na dávce důchodového pojištění nebo dávkách důchodového pojištění u téhož oprávněného ve svém úhrnu nepřesáhne částku 300 Kč a nelze jej zúčtovat s doplatkem jiné dávky důchodového pojištění nebo srážet z dávky důchodového pojištění, odepíše se tento přeplatek k tíži příslušného orgánu sociálního zabezpečení.

(2) Příslušný orgán sociálního zabezpečení odepíše přeplatek na dávce důchodového pojištění, je-li zcela nedobytný. Za zcela nedobytný se považuje přeplatek, jestliže příjemce dávky zemřel, pokud odpovědnost za uhrazení přeplatku nepřešla na jinou osobu, popřípadě zanikl, byla-li příjemcem dávky ustanovena právnická osoba, přeplatek, který byl bezvýsledně vymáhán na příjemci dávky nebo jiných osobách, na nichž mohl být vymáhán, nebo jehož vymáhání by zřejmě nevedlo k výsledku nebo u něhož je pravděpodobné, že by náklady vymáhání přesáhly jeho výtěžek, a přeplatek, jehož vymáhání je spojeno se zvláštními nebo nepoměrnými obtížemi.

(3) Tomu, kdo odpovídá za přeplatek na dávce důchodového pojištění, může příslušný orgán sociálního zabezpečení povolit placení přeplatku ve splátkách, pokud ten, kdo odpovídá za přeplatek, prokáže schopnost platit splátky řádně a včas a není-li z jiných okolností zřejmé, že tímto povolením by byla úhrada přeplatku ohrožena. Orgán sociálního

zabezpečení může zrušit povolení placení přeplatku ve splátkách, jestliže ten, jemuž bylo placení přeplatku ve splátkách povoleno, nezaplatí některou splátku včas nebo ve správné výši, nebo jestliže vznikne nárok na doplatek dávky důchodového pojištění, s nímž je možné nesplacený přeplatek nebo jeho podstatnou část zúčtovat, anebo jestliže se zlepší majetkové poměry toho, jemuž bylo placení přeplatku ve splátkách povoleno, tak, že další placení přeplatku ve splátkách není nutné.“.

50. V § 123b odst. 1 se slovo „může“ nahrazuje slovem „odepíše“, slovo „odepsat“ se zrušuje a slovo „výsledek“ se nahrazuje slovem „výtěžek“.

51. V § 123e odst. 3 se na konci textu písmene b) doplňují slova „; Česká správa sociálního zabezpečení přitom zveřejní též identifikátory datových schránek okresních správ sociálního zabezpečení a uvede, které z nich jsou určeny též k doručování rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění“.

52. Za část devátou se vkládá nová část desátá, která včetně nadpisu zní:

„ČÁST DESÁTÁ

POSTUP PŘI ÚHRADĚ NÁHRADY MZDY NEBO PLATU PODLE § 203a ZÁKONÍKU PRÁCE

§ 123k

(1) Náhradu mzdy nebo platu, kterou poskytl zaměstnavatel zaměstnanci za podmínek a v rozsahu podle § 203a zákoníku práce, uhrazuje tomuto zaměstnavateli na jeho žádost okresní správa sociálního zabezpečení. Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí § 7 odst. 1 písm. c) a d); ustanovení § 119 odst. 2 se zde použije obdobně.

(2) Náhrada mzdy nebo platu se pro účely tohoto zákona považuje za přeplatek na pojistném podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „zákon o pojistném“) a žádost o úhradu náhrady mzdy nebo platu se považuje za žádost o vrácení přeplatku na pojistném podle zákona o pojistném. Při úhradě náhrady mzdy nebo platu se postupuje jako při vrácení přeplatku na pojistném, pokud se v tomto zákoně nestanoví jinak.

(3) Žádost o úhradu náhrady mzdy nebo platu se podává na předepsaném tiskopisu. V žádosti se uvádějí tyto údaje:

- a) identifikační a kontaktní údaje zaměstnavatele,
- b) celková částka úhrady požadovaných náhrad mzdy nebo platu za všechny zaměstnance, kterým zaměstnavatel tuto náhradu mzdy nebo platu poskytl,
- c) identifikační údaje zaměstnance, za kterého zaměstnavatel úhradu náhrady mzdy nebo platu požaduje; těmito údaji se rozumí jméno a příjmení, rodné číslo nebo datum narození, není-li přiděleno rodné číslo,
- d) výše náhrady mzdy nebo platu za každého zaměstnance, kterému zaměstnavatel tuto náhradu mzdy nebo platu poskytl,
- e) kalendářní dny, za které byla zaměstnanci poskytnuta náhrada mzdy nebo platu, jejíž úhradu zaměstnavatel požaduje,
- f) číslo účtu zaměstnavatele, na který má být úhrada náhrady mzdy nebo platu poukázána podle § 123l odst. 2.

(4) Při uplatnění žádosti o úhradu náhrady mzdy nebo platu je zaměstnavatel povinen prokázat a doložit splnění rozhodných skutečností a podmínek stanovených zákoníkem práce, na jejichž základě zaměstnanci náhradu mzdy nebo platu poskytl. Při nesplnění povinnosti podle věty první okresní správa sociálního zabezpečení zaměstnavatele vyzve k prokázání a doložení těchto skutečností; zaměstnavatel je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů od vyzvání, nebyla-li stanovena delší lhůta. V této výzvě okresní správa sociálního zabezpečení zaměstnavatele upozorní, že při nesplnění povinností podle vět první a druhé se k žádosti nepřihlíží.

(5) Žádost o úhradu náhrady mzdy nebo platu je třeba podat nejpozději do 6 kalendářních měsíců po uplynutí kalendářního měsíce, do něhož byla náhrada mzdy nebo platu zaměstnanci zúčtována. Nebyla-li žádost podána v této lhůtě, nárok na úhradu náhrady mzdy nebo platu zaniká.

(6) Změny ve skutečnostech, které mají vliv na stanovení výše náhrady mzdy nebo platu, nebo změny ve skutečnostech podle odstavce 4 věty první je zaměstnavatel povinen oznámit okresní správě

sociálního zabezpečení do 8 dnů ode dne, kdy tuto změnu zjistil.

(7) Byla-li zaměstnavateli uhrazena náhrada mzdy nebo platu a zaměstnavatel přitom nesplnil podmínky stanovené zákoníkem práce pro její úhradu, má okresní správa sociálního zabezpečení vůči tomuto zaměstnavateli nárok na vrácení neprávem přijaté úhrady náhrady mzdy nebo platu nebo její části; o povinnosti vrátit tuto částku rozhodne okresní správa sociálního zabezpečení.

§ 123l

(1) O neposkytnutí úhrady náhrady mzdy nebo platu nebo o jejím neposkytnutí v požadované výši zaměstnavatel obdrží písemné oznámení. Nesouhlasí-li zaměstnavatel s výsledkem vyřízení žádosti, může do 30 dnů ode dne doručení tohoto oznámení podat okresní správě sociálního zabezpečení příslušné podle § 123k odst. 1 písemnou žádost o vydání rozhodnutí; okresní správa sociálního zabezpečení vydá ve lhůtě pro vydání rozhodnutí podle správního řádu, ode dne, kdy jí byla tato žádost doručena, rozhodnutí o poskytnutí nebo neposkytnutí úhrady náhrady mzdy nebo platu nebo o jejím neposkytnutí v požadované výši.

(2) Náhrada mzdy nebo platu se poukazuje na účet zaměstnavatele vedený u peněžního ústavu v České republice.

§ 123m

(1) Ustanovení § 6 odst. 4 písm. h), l) a t), § 11 odst. 1, § 12 písm. a), § 13 odst. 1, § 14 odst. 3 písm. a), § 104h, 118d, 122, 122a, 123a a § 123b se ve věcech úhrady náhrady mzdy nebo platu použijí obdobně.

(2) Ustanovení § 35a odst. 4 písm. d) se použije přiměřeně, jde-li o povinnost zaměstnavatele uschovávat záznamy a doklady o rozhodných skutečnostech ve věcech úhrady náhrady mzdy nebo platu.

(3) Ustanovení § 17 odst. 2 věty druhé a § 17 odst. 5 a 6 zákona o pojistném se ve věcech úhrady náhrady mzdy nebo platu nepoužijí.“

Dosavadní část desátá se označuje jako část jednácí.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Plátce důchodů může do 31. května 2025 provést hromadné změny termínů splatnosti důchodů tak, aby termín splatnosti spadl do období od prvního do čtrnáctého dne kalendářního měsíce; tyto změny může plátce důchodů provést i postupně pro jednotlivé skupiny příjemců důchodů. Plátce důchodů je povinen nejpozději do konce kalendářního měsíce předcházejícího kalendářnímu měsíci, v němž dochází ke změně termínu splatnosti, písemně sdělit příjemci důchodu nový termín splatnosti. V případě změny termínu splatnosti na dřívější termín splatnosti se důchod vyplacený v kalendářním měsíci, do něhož spadá nový termín splatnosti, ani důchod vyplacený v předchozím kalendářním měsíci nekrátí. V případě změny termínu splatnosti na pozdější termín splatnosti náleží jednorázový doplatek poměrné části důchodu stanovený za počet kalendářních dnů mezi původním a nově stanoveným termínem splatnosti; tento doplatek je splatný nejpozději v den, v němž by důchod byl vyplacen, pokud by ke změně výplatního termínu nedošlo.

2. Důchod vyplacený po 30. červnu 2025 na měsíc červenec 2025 se v případě, že se období, na které je tento důchod vyplacen, částečně překrývá s obdobím, na které byl důchod vyplacen dopředu v červnu 2025, nekrátí.

3. Splátka důchodu za měsíc červenec 2025 ne náleží, pokud nárok na důchod nebo jeho výplatu zanikl v tomto kalendářním měsíci v období, na které byl již důchod vyplacen dopředu podle § 116 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném před 1. červencem 2025, anebo v den bezprostředně následující po posledním dnu tohoto období.

4. Nárok na vrácení důchodu, popřípadě náhradu částek vyplacených neprávem nebo ve vyšší výši, než náležely, nevzniká znovu podle § 118a odst. 3 věty třetí zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud tento nárok již zanikl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

5. Podle zákona č. 582/1991 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, postupuje okresní správa sociálního zabezpečení, byla-li žádost o úhradu náhrady mzdy nebo platu za pracovní volno související s akcí pro děti a mládež podle

§ 203a zákoníku práce podána okresní správě sociálního zabezpečení nejdříve dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

Čl. III

Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 42/1994 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 59/1995 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 149/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 113/1997 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 492/2000 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 437/2003 Sb., zákona č. 186/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 62/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 153/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 221/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 285/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 503/2012 Sb., zákona č. 11/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 183/

/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 255/2020 Sb., zákona č. 285/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 286/2021 Sb., zákona č. 216/2022 Sb., zákona č. 366/2022 Sb. a zákona č. 455/2022 Sb., se mění takto:

1. V § 5b odst. 3 se za slova „paušální daň“ vkládá čárka.

2. Nadpis nad označením § 7a zní: „**Sleva na pojistném zaměstnavatele za zaměstnance**“.

3. V § 7a odst. 1 písmeno a) zní:
„a) dosáhl alespoň 55 let,“.

4. V § 7a odst. 1 písm. d) se za slovo „studiem“ vkládají slova „a je mladší 26 let“.

5. V § 7a odst. 2 větě první se slovo „stanovené“ nahrazuje slovem „sjednané“.

6. V § 7a odst. 3 se na konci textu písmene a) doplňují slova „; tato částka průměrné mzdy se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru“.

7. V § 7a odst. 3 se na konci textu písmene b) doplňují slova „; úhrn vyměřovacích základů připadající na 1 hodinu a tato částka průměrné mzdy se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru. Za odpracovanou hodinu se považuje též hodina, za kterou podle zvláštních právních předpisů náleží náhrada mzdy nebo platu, a hodina, za kterou náleží započitatelný příjem poskytnutý za dobu pracovního nebo služebního volna, který nahrazuje ztrátu příjmu ve výši průměrného výdělku nebo ve výši mzdy nebo platu, které by náležely za dobu tohoto volna“.

8. V § 7a odst. 3 písm. c) se za slovo „zaměstnanec“ vkládají slova „uvedeného v odstavci 1 písm. a) až f)“, za slovo „služby“ se vkládají slova „podle zákoníku práce nebo právních předpisů upravujících služební poměr“ a slova „pokud zaměstnanec nastoupil do zaměstnání v průběhu kalendářního měsíce“ se nahrazují slovy „netrvalo-li zaměstnání celý kalendářní měsíc“.

9. V § 7a odst. 5 se slovo „před“ nahrazuje slovy „nejpozději s“ a věta třetí se zrušuje.

10. V § 7b odst. 1 větě první a v § 7c odst. 1 větě první se za slova „na pojistném“ vkládají slova „za zaměstnance“.

11. V § 7c odst. 1 se za slova „písm. a)“ vkládají slova „a b)“.

12. Nadpis nad označením § 8 zní: „**Odvod pojistného zaměstnavatelem**“.

13. V § 12 se odstavec 2 zrušuje.

Dosavadní odstavec 3 se označuje jako odstavec 2.

14. Nad označení § 13 se vkládá nadpis „**Odvod pojistného osobou samostatně výdělečně činnou**“.

15. V § 13a odst. 8 se na konci textu věty třetí doplňují slova „; jde-li o osobní péči o dítě do 4 let věku, rodný list dítěte se nepředkládá, lze-li údaj o vztahu k dítěti zjistit z informačního systému veřejné správy“.

16. Za § 14b se vkládá nový § 14ba, který zní:

„§ 14ba

Zemře-li osoba samostatně výdělečně činná, může dlužné pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti zaplatit osoba, která uplatňuje nárok na důchod z důchodového pojištění z důvodu úmrtí osoby samostatně výdělečně činné.“.

17. V § 15 odst. 1 se text „e)“ nahrazuje textem „f)“.

18. Pod označení § 16 se vkládá nadpis „**Odvod pojistného osobou dobrovolně účastnou důchodového pojištění**“.

19. V § 16 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Zemře-li osoba dobrovolně účastná důchodového pojištění, může dlužné pojistné na důchodové pojištění zaplatit osoba, která uplatňuje nárok na důchod z důchodového pojištění z důvodu úmrtí osoby dobrovolně účastné důchodového pojištění.“.

20. Pod označení § 16a se vkládá nadpis „**Odvod pojistného zahraničním zaměstnancem**“.

21. V § 20 se odstavce 3 a 4 včetně poznámky pod čarou č. 44 zrušují.

Dosavadní odstavce 5 až 10 se označují jako odstavce 3 až 8.

22. V § 20 se odstavec 5 zrušuje.

Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 5 až 7.

23. V § 20a odst. 1 se číslo „5“ nahrazuje číslem „3“.

24. V § 20a odst. 6 se věta poslední zrušuje.

25. Nadpis nad označením § 23c zní: „**Společná ustanovení ke slevám na pojistném zaměstnavatele za zaměstnance**“.

26. V § 23c odst. 1 se za slovo „pojistném“ vkládá slovo „zaměstnavatele“.

27. V § 23c odst. 2 úvodní části ustanovení se za slovo „pojistném“ vkládají slova „zaměstnavatele za zaměstnance“.

28. V § 25d odst. 1 se na konci textu písmene b) doplňují slova „ , anebo, pokud byly uplatněny slevy na pojistném podle § 7c odst. 1, neuvedl na tomto přehledu údaje podle § 9 odst. 4“.

Čl. IV

Přechodné ustanovení

Výše penále u pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (dále jen „pojistné“) se v případě, že dluh na pojistném vznikl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a před tímto dnem bylo povoleno placení dlužného pojistného ve splátkách, řídí za dobu přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona právními předpisy účinnými před tímto dnem a ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se výše penále u zbývajících částí dluhu na pojistném stanoví podle zákona č. 589/1992 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, s tím, že výše penále se u této zbývajících částí dluhu na pojistném stanoví tak, jako by tato zbývajících část dluhu na pojistném vznikla v den nabytí účinnosti tohoto zákona. Věta první se použije i v případě zrušení povolení o placení dlužného pojistného ve splátkách.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o důchodovém pojištění

Čl. V

Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 289/1997 Sb., zákona č. 224/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb.,

zákona č. 118/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 188/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 198/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 264/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 85/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 562/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 377/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 218/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 178/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 108/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 135/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 220/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 348/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 428/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 314/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 403/2012 Sb., zákona č. 463/2012 Sb., zákona č. 267/2013 Sb., zákona č. 274/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 183/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 137/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 212/2016 Sb., zákona č. 213/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 150/2017 Sb., zákona č. 203/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 191/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 244/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 469/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 323/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 221/2022 Sb., zákona č. 455/2022 Sb., zákona č. 71/2023 Sb. a zákona č. 270/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 9 odst. 6 se za písmeno b) vkládají nová písmena c) a d), která znějí:

„c) měla nárok na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců,

d) osobně pečovala o dítě do 4 let věku,“.

Dosavadní písmena c) a d) se označují jako písmena e) a f).

2. V § 9 odst. 6 písm. e) se slova „měla nárok na rodičovský příspěvek^{15b)} nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu, pokud tyto dávky náleží z nemocenského pojištění zaměstnanců, nebo“ včetně poznámky pod čarou č. 15b zrušují.

3. V § 9 odst. 8 se za slova „Pečuje-li“ vkládají slova „o dítě do 4 let věku nebo“, text „písm. c)“ se nahrazuje textem „písm. e)“, za slovo „pečují“ se vkládají slova „o dítě do 4 let věku nebo“ a za slovo „pečuje“ se vkládají slova „o dítě do 4 let věku nebo“.

4. V § 9 odst. 8 se za větu druhou vkládají věty „V případě péče o více dětí do 4 let věku těchto rodičů nebo v případě péče o více dětí převzatých do společné péče nahrazující péči rodičů může být samostatná výdělečná činnost považována za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost jen u jednoho rodiče nebo jen u jedné osoby, pokud dítě bylo převzato do společné péče nahrazující péči rodičů. Nedojde-li k dohodě rodičů nebo těchto osob o tom, kdo uplatní péči o dítě jako důvod pro to, aby se samostatná výdělečná činnost považovala za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, uplatní se tento důvod u toho rodiče nebo u té osoby, kteří podle rozhodnutí příslušného orgánu sociálního zabezpečení podle zvláštního právního předpisu^{15e)} pečují o dítě v největším rozsahu. V kalendářním měsíci může být důvod podle odstavce 6 písm. d) a e) ve vztahu k témuž dítěti nebo k téže osobě, která je závislá na péči jiné osoby, uplatněn jen u jedné osoby samostatně výdělečně činné.“.

5. V § 9 odst. 8 větě šesté se text „e)“ nahrazuje textem „f)“.

6. V § 10 odst. 5 se část věty za středníkem včetně středníku zrušuje.

7. V § 11 odst. 2, § 16 odst. 5 a 7 a v § 34 odst. 2 se slova „větě druhé“ nahrazují slovy „větě třetí“.

8. V § 16 odst. 4 se za větu první vkládá věta „Vyloučenými dobami jsou před 1. lednem 1996 dále doby, které se podle předpisů platných před 1. lednem 1996 vylučovaly při zjišťování hrubých výdělků pro účely výpočtu průměrného měsíčního výdělku, pokud se nekryjí s dobou, která zakládala účast osob samostatně výdělečně činných na důchodovém zabezpečení, dobou pojištění, v níž měl pojištěnec příjmy, které se zahrnovaly do hrubého výdělku, nebo dobou, za kterou náležely náhrady uvedené v odstavci 3 větě čtvrté.“.

9. V § 16 odst. 7 se za větu třetí vkládá věta „Věty první až třetí se použijí přiměřeně též pro vyloučené doby uvedené v odstavci 4 větách první a druhé, pokud se kryjí s dobami uvedenými v části věty první před středníkem.“.

10. V § 20 odst. 1 se slova „nebo osvojené“ zrušují.

11. V § 56 odst. 1 písmeno d) zní:

„d) důchod byl neprávem přiznán, zvýšen nebo vyplácen od dřívějšího data, než od jakého důchod, jeho zvýšení nebo jeho výplata náleží, důchod se přizná nebo zvýší ode dne, od něhož důchod nebo jeho zvýšení náleží, nebo se nárok na výplatu důchodu stanoví ode dne, od něhož výplata náleží,“.

12. V § 62 odst. 2 se slova „ , a to až do částky, kterou lze srazit výkonem rozhodnutí“ zrušují.

13. § 63 zní:

„§ 63

(1) Zemřel-li oprávněný po zahájení řízení o přiznání důchodu nebo jeho výplaty anebo řízení o změně výše důchodu, vstupují do řízení a nabývají nárok na částky důchodu, které by náležely oprávněnému za jeho života, postupně manžel (manželka) a vlastní nebo osvojené děti oprávněného.

(2) Byl-li důchod přiznán před smrtí oprávněného, vyplatí se splatné částky důchodu, které nebyly vyplaceny do dne smrti oprávněného, členům jeho rodiny v pořadí podle odstavce 1.

(3) Nároky podle odstavců 1 a 2 přecházející na osoby uvedené v odstavcích 1 a 2 nejsou předmětem dědictví.

(4) Není-li osob uvedených v odstavcích 1 a 2, stávají se nároky na částky důchodu podle odstav-

ců 1 a 2 předmětem dědictví a do řízení o důchod vstupují osoby, které jsou dědici oprávněného.“.

14. V § 64 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Důchod se vyplácí podle věty druhé na účet příjemce důchodu, jen pokud podmínky pro vedení tohoto účtu jsou stanoveny tak, že z něj mohou být plátcí důchodu vráceny ty částky důchodu, na které oprávněnému z důvodu jeho úmrtí zanikl nárok; pokud byl důchod poukázán na účet, který nesplňuje tyto podmínky, banka nesmí důchod připsat na účet příjemce důchodu a je povinna důchod neprodleně vrátit na účet, z něhož byla platba důchodu provedena.“.

15. V § 64 odst. 4 se slovo „dávky“ nahrazuje slovem „důchodu“.

16. V § 64 se za odstavec 5 vkládá nový odstavec 6, který zní:

„(6) Je-li důchod vyplácen podle odstavce 2 na účet u banky a na tento účet byly poukázány splátky důchodu, na které z důvodu úmrtí oprávněného zanikl nárok, je banka povinna tyto splátky důchodu vrátit plátcí důchodu na jeho výzvu. Banka přitom nesmí tyto splátky důchodu použít k úhradě svých pohledávek vůči majiteli účtu. Pokud byly tyto splátky důchodu zcela nebo zčásti použity ve prospěch jiných osob, sdělí banka plátcí důchodu jí známé údaje směřující k identifikaci těchto třetích osob s uvedením dne platby.“.

Dosavadní odstavce 6 až 8 se označují jako odstavce 7 až 9.

17. V § 64 odst. 7 a 8 se slova „přede dnem jejich splatnosti“ nahrazují slovy „před počátkem období, na které byly tyto splátky vyplaceny“.

18. V § 64 se na konci odstavce 7 doplňuje věta „Nelze-li vrátit splátky důchodu podle věty první proto, že tato jiná osoba nebo manžel (manželka) zemřeli, považují se splátky důchodu, které tato jiná osoba nebo manžel (manželka) nevrátili, za jejich dluh, který se vypořádá v rámci dědictví po nich.“.

19. V § 64 se na konci odstavce 8 doplňuje věta „Nelze-li vrátit splátky důchodu podle věty první proto, že osoba, která převzala splátky důchodu oprávněného, zemřela, považují se tyto splátky důchodu za její dluh, který se vypořádá v rámci dědictví po ní.“.

20. V § 67 odst. 3 se slova „splátky důchodu

splatné v pátém kalendářním měsíci následujícím“ nahrazují slovy „prvního dne pátého kalendářního měsíce následujícího“.

21. V § 67a odst. 1 písm. a) se slova „splátky důchodu splatné v kalendářním měsíci“ nahrazují slovy „prvního dne kalendářního měsíce“.

22. V § 104 se na konci textu odstavce 1 doplňují slova „a druhé“.

23. V § 106b odst. 2 se slova „splátky českého starobního důchodu splatné v dubnu kalendářního roku na dobu do splátky tohoto důchodu splatné v březnu“ nahrazují slovy „1. dubna kalendářního roku na dobu do 31. března“.

24. V § 106c odst. 3 se za slovo „vyplácí“ vkládají slova „na kalendářní měsíc“.

Čl. VI

Přechodná ustanovení

1. Zemřel-li oprávněný přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona po zahájení řízení o důchod, řídí se vstup do řízení o důchod a nabytí nároku na částky důchodu splatné do dne smrti oprávněného zákonem č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Zemřel-li oprávněný přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a důchod mu byl před tímto dnem přiznán, řídí se nárok na vyplacení částek důchodu, které nebyly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vyplaceny do dne smrti oprávněného, zákonem č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Samostatná výdělečná činnost vykonávaná v době přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzuje podle zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o nemocenském pojištění

Čl. VII

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 239/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/

/2008 Sb., zákona č. 479/2008 Sb., zákona č. 2/2009 Sb., zákona č. 41/2009 Sb., zákona č. 158/2009 Sb., zákona č. 227/2009 Sb., zákona č. 302/2009 Sb., zákona č. 303/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 157/2010 Sb., zákona č. 166/2010 Sb., zákona č. 347/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 263/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 470/2011 Sb., zákona č. 1/2012 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 169/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 401/2012 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákonného opatření Senátu č. 344/2013 Sb., zákona č. 64/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 267/2014 Sb., zákona č. 332/2014 Sb., nálezu Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 14/2015 Sb., zákona č. 131/2015 Sb., zákona č. 204/2015 Sb., zákona č. 317/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 190/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 24/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 183/2017 Sb., zákona č. 195/2017 Sb., zákona č. 259/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 92/2018 Sb., zákona č. 335/2018 Sb., zákona č. 111/2019 Sb., zákona č. 164/2019 Sb., zákona č. 277/2019 Sb., zákona č. 315/2019 Sb., zákona č. 255/2020 Sb., zákona č. 300/2020 Sb., zákona č. 438/2020 Sb., zákona č. 540/2020 Sb., zákona č. 248/2021 Sb., zákona č. 261/2021 Sb., zákona č. 270/2021 Sb., zákona č. 326/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 417/2021 Sb., zákona č. 358/2022 Sb., zákona č. 423/2022 Sb. a zákona č. 75/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 19 se na konci textu odstavce 11 doplňují slova „; to platí obdobně, vznikne-li nárok na peněžitou pomoc v mateřství podle § 32 odst. 1 písm. f)“.

2. V § 32 se na konci odstavce 1 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno f), které zní:

„f) pojištěnka uvedená v písmenu a), která splňuje podmínky nároku na peněžitou pomoc v mateřství podle odstavců 2 a 3, jestliže až do dne nástupu na peněžitou pomoc v mateřství pobírá nemocenské z dřívějšího pojištění.“.

3. V § 32 odst. 7 se slova „ , d) a e)“ nahrazují slovy „a d) až f)“.

4. V § 34 odst. 2 se číslo „6“ nahrazuje číslem „7“.

5. V § 36 odst. 2 se číslo „7“ nahrazuje číslem „8“.

6. V § 39 odstavec 3 včetně poznámky pod čarou č. 31 zní:

„(3) Zaměstnanec nemá nárok na ošetrovné z důvodu ošetrování osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo z důvodu péče o dítě podle odstavce 1 písm. b), jestliže jiný pojištěnec má z důvodu poskytování dlouhodobé péče osobě uvedené v odstavci 1 nárok na výplatu dlouhodobého ošetrovného. Zaměstnanec dále nemá nárok na ošetrovné z důvodu ošetrování dítěte nebo péče o ně, jestliže jiná fyzická osoba má z důvodu péče o toto dítě nárok na výplatu peněžitě pomoci v mateřství nebo má nárok na rodičovský příspěvek podle zvláštního právního předpisu³¹⁾; to neplatí, pokud tato jiná osoba

a) onemocněla, utrpěla úraz, nastaly u ní situace uvedené v § 57 odst. 1 písm. b) nebo c), porodila nebo jí byla nařízena karanténa, a proto nemůže o dítě pečovat, nebo

b) z důvodu péče o toto dítě má nárok na rodičovský příspěvek podle zvláštního právního předpisu a v den vzniku potřeby ošetrování (péče) je

1. zaměstnancem a v zaměstnání, které zakládá účast na pojištění, nečerpá mateřskou dovolenou, rodičovskou dovolenou nebo pracovní volno bez náhrady příjmu poskytnuté zaměstnanci jeho zaměstnavatelem v případech, kdy zaměstnanec nemá na pracovní volno nárok; je-li vykonáváno více těchto zaměstnání souběžně, musí být podmínka uvedená v části věty před středníkem splněna alespoň v jednom zaměstnání, nebo

2. osobou samostatně výdělečně činnou a vykonává samostatnou výdělečnou činnost; při souběžném výkonu zaměstnání, které zakládá účast na pojištění, se k podmínce uvedené v bodě 1 nepřihlíží.

³¹⁾ Zákon č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.

7. V § 39 se na konci odstavce 4 doplňuje věta „Navazuje-li potřeba ošetrování bezprostředně na předchozí potřebu ošetrování téže fyzické osoby nebo se s ní překrývá, považuje se tato navazující nebo překrývající se potřeba ošetrování za pokračování předchozí potřeby ošetrování; to platí obdobně, jde-li o potřebu péče o totéž dítě, pokud důvod vzniku této navazující nebo překrývající se potřeby

péče je uveden v témže bodě odstavce 1 písm. b) jako důvod, pro který vznikla předchozí potřeba péče o totéž dítě.“.

8. V § 40 odst. 3 se za slovo „poskytovatele“ vkládají slova „zdravotních služeb“.

9. V § 40 odstavec 4 zní:

„(4) Jestliže v průběhu podpůrčí doby, po kterou se zaměstnanci vyplácí ošetrovné, dojde ke vzniku nové potřeby ošetrování (péče), která není pokračováním potřeby ošetrování (péče) podle § 39 odst. 4, nevyplácí se tomuto zaměstnanci ošetrovné, na něž vznikl nový nárok, po podpůrčí dobu, po kterou trvá předchozí nárok na výplatu ošetrovného; podpůrčí doba v případě vzniku nové potřeby ošetrování (péče) se však v takovém případě stanoví ode dne, ve kterém tato potřeba nastala.“.

10. V § 40 se doplňuje odstavec 8, který zní:

„(8) Ošetrovné náleží zaměstnanci po celou podpůrčí dobu podle odstavce 1 i v případě, že dítě dosáhne věku 10 let v průběhu podpůrčí doby.“.

11. V § 41a odst. 9 se za slova „dlouhodobé péče“ vkládají slova „o tutéž ošetrovanou osobu“.

12. V § 84 odst. 2 písm. c) se za slova „třetího stupně“ vkládají slova „anebo v důsledku zpětného zvýšení invalidního důchodu z důvodu zvýšení stupně invalidity“.

13. V § 94 se odstavec 3 zrušuje.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 3 a 4.

14. V § 116 odst. 7 písm. b) se za slova „došlo k“ vkládá slovo „úrazu,“.

15. V § 117 odst. 2 se na konci písmene b) čárka nahrazuje tečkou a písmeno c) se zrušuje.

16. V § 117 se za odstavec 2 vkládá nový odstavec 3, který zní:

„(3) Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektoráty práce sdělují orgánům nemocenského pojištění bez žádosti údaje o uložení pokuty za umožnění výkonu nelegální práce; tuto povinnost plní zasláním kopie pravomocného rozhodnutí o uložení pokuty.“.

Dosavadní odstavce 3 až 9 se označují jako odstavce 4 až 10.

17. V § 122 odst. 3 se za písmeno x) vkládají nová písmena y) a z), která znějí:

„y) čísla a druhy identifikačních dokladů a datum skončení jejich platnosti,

z) telefonní číslo pojištěnce a adresu elektronické pošty pojištěnce, pokud pojištěnec sdělil tyto údaje orgánu nemocenského pojištění,“.

Dosavadní písmeno y) se označuje jako písmeno za).

18. V § 122 odst. 5 se text „odst. 5“ nahrazuje textem „odst. 4“.

19. V § 123 se na konci odstavce 3 tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno h), které zní:

„h) telefonní číslo zaměstnavatele a adresa elektronické pošty zaměstnavatele, pokud zaměstnavatel sdělil tyto údaje orgánu nemocenského pojištění.“.

20. V § 124 odst. 2 se věta první nahrazuje větou „Pojištěnec je povinen uhradit plátcí dávky přeplatek na nemocenském dále v případě, kdy mu nemocenské bylo vypláceno i v době, kdy mu byl po vzniku dočasné pracovní neschopnosti přiznán důchod uvedený v § 25 písm. b), a proto mu nemocenské nenáleželo, nebo pokud mu bylo nemocenské vypláceno po dobu delší, než je stanoveno v § 28 odst. 1, v důsledku zpětného přiznání starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně, anebo vznikl-li přeplatek proto, že nemocenské bylo vypláceno v době, kdy mu v důsledku zpětného přiznání starobního důchodu nebo invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nemocenské nenáleželo též z důvodů uvedených v § 15 odst. 4 písm. a) a v § 15 odst. 5 písm. b), došlo-li k přiznání těchto důchodů až po vzniku dočasné pracovní neschopnosti.“.

21. V § 124 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Vznikl-li pojištěnci přeplatek na nemocenském v důsledku zpětného přiznání invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně nebo v důsledku zpětného zvýšení invalidního důchodu z důvodu zvýšení stupně invalidity, považuje se za přeplatek na nemocenském nejvýše částka odpovídající doplatku invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně náležejícího za období, za které mu nemocenské nenáleželo. Přeplatek na nemocenském podle věty první se zúčtuje s doplatkem invalidního důchodu podle § 115a odst. 3 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení.“.

22. V § 145 odst. 2 se číslo „7“ nahrazuje číslem „8“.

23. V § 145 se na konci odstavce 3 doplňuje věta „Jde-li o opakovanou žádost o výplatu nemocenského po uplynutí podpůrní doby, plyne lhůta uvedená ve větě druhé od posledního dne období, na které byla předchozím rozhodnutím orgánu nemocenského pojištění výplata nemocenského po uplynutí podpůrní doby přiznána.“.

24. V § 153 odst. 1 se na konci textu písmene d) doplňují slova „anebo v důsledku zpětného zvýšení invalidního důchodu z důvodu zvýšení stupně invalidity“.

25. Za § 166 se vkládá nový § 166a, který včetně nadpisu zní:

„§ 166a

Pokračování nařízené karantény

Je-li pojištěnci po ukončení nařízené karantény nařízena v následujícím kalendářním dni další karanténa, považuje se tato další nařízená karanténa za pokračování předchozí nařízené karantény. Je-li pojištěnci v době trvání nařízené karantény nařízena další karanténa, jejíž délka přesahuje dobu trvání původní nařízené karantény, považuje se přesahující doba trvání této další nařízené karantény za pokračování předchozí nařízené karantény.“.

Čl. VIII

Přechodná ustanovení

1. Nárok na peněžitou pomoc v mateřství vzniká podle § 32 odst. 1 písm. f) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud k nástupu na tuto peněžitou pomoc v mateřství došlo nejdříve dnem, v němž tento zákon nabyl účinnosti; při určení rozhodného období se postupuje podle § 19 odst. 11 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, i když jeho počátek spadá do období přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Trvá-li nárok na ošetřovné, který vznikl přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, ještě v den nabytí účinnosti tohoto zákona, posuzují se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona podmínky podle § 39 odst. 3 podle zákona č. 187/2006 Sb., ve

znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Vznikl-li nárok na ošetřovné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a tento nárok trvá ještě v den nabytí účinnosti tohoto zákona, a dojde-li v tomto případě ošetřování (péče) k vystřídání 2 oprávněných, posuzují se u zaměstnance, který takto převzal ošetřování (péči), podmínky nároku na ošetřovné podle § 39 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud k tomuto převzetí ošetřování (péče) došlo nejdříve v den nabytí účinnosti tohoto zákona.

4. Podle § 39 odst. 4 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se postupuje i tehdy, pokud potřeba ošetřování (péče) vznikla přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, trvá ještě v den, v němž tento zákon nabyl účinnosti, a v tento den vznikla další potřeba ošetřování (péče), která bezprostředně navazuje nebo se překrývá s předchozí potřebou ošetřování (péče).

5. Podle § 41a odst. 9 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se nepostupuje, vznikl-li nárok na dlouhodobé ošetřovné přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, i když potřeba dlouhodobé péče trvá v den nabytí účinnosti tohoto zákona.

6. Dohody uzavřené podle § 94 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají v platnosti ještě po dobu 3 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Údaj podle § 116 odst. 7 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, o tom, že dočasná pracovní neschopnost zaměstnance vznikla následkem úrazu, sdělují orgány nemocenského pojištění zaměstnavatelům, pokud hlášení ošetřujícího lékaře o tom, že dočasná pracovní neschopnost vznikla jako důsledek úrazu, obdržely nejdříve v den nabytí účinnosti tohoto zákona.

8. Státní úřad inspekce práce a oblastní inspektořáty práce zasílají orgánům nemocenského pojištění kopii rozhodnutí podle § 117 odst. 3 zákona č. 187/2006 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud toto rozhodnutí právní moci nabylo za účinnosti tohoto zákona,

i když bylo vydáno přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákoníku práce

Čl. IX

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 362/2007 Sb., nálezů Ústavního soudu, vyhlášeného pod č. 116/2008 Sb., zákona č. 121/2008 Sb., zákona č. 126/2008 Sb., zákona č. 294/2008 Sb., zákona č. 305/2008 Sb., zákona č. 306/2008 Sb., zákona č. 382/2008 Sb., zákona č. 286/2009 Sb., zákona č. 320/2009 Sb., zákona č. 326/2009 Sb., zákona č. 427/2010 Sb., zákona č. 73/2011 Sb., zákona č. 180/2011 Sb., zákona č. 185/2011 Sb., zákona č. 341/2011 Sb., zákona č. 364/2011 Sb., zákona č. 365/2011 Sb., zákona č. 367/2011 Sb., zákona č. 375/2011 Sb., zákona č. 466/2011 Sb., zákona č. 167/2012 Sb., zákona č. 385/2012 Sb., zákona č. 396/2012 Sb., zákona č. 399/2012 Sb., zákona č. 155/2013 Sb., zákona č. 303/2013 Sb., zákona č. 101/2014 Sb., zákona č. 182/2014 Sb., zákona č. 250/2014 Sb., zákona č. 205/2015 Sb., zákona č. 298/2015 Sb., zákona č. 377/2015 Sb., zákona č. 47/2016 Sb., zákona č. 264/2016 Sb., zákona č. 298/2016 Sb., zákona č. 460/2016 Sb., zákona č. 93/2017 Sb., zákona č. 99/2017 Sb., zákona č. 148/2017 Sb., zákona č. 202/2017 Sb., zákona č. 203/2017 Sb., zákona č. 206/2017 Sb., zákona č. 222/2017 Sb., zákona č. 292/2017 Sb., zákona č. 310/2017 Sb., zákona č. 181/2018 Sb., zákona č. 32/2019 Sb., zákona č. 366/2019 Sb., zákona č. 285/2020 Sb., zákona č. 248/2021 Sb., zákona č. 251/2021 Sb., zákona č. 330/2021 Sb., zákona č. 363/2021 Sb., zákona č. 358/2022 Sb., zákona č. 432/2022 Sb., zákona č. 167/2023 Sb. a zákona č. 281/2023 Sb., se mění takto:

1. V § 203 odst. 2 se písmeno h) zrušuje.

Dosavadní písmena i) až l) se označují jako písmena h) až k).

2. § 203a včetně nadpisu a poznámky pod čarou č. 71b zní:

„§ 203a

Pracovní volno související s akcí pro děti a mládež

(1) Pracovní volno pro jiný úkon v obecném zájmu přísluší zaměstnanci

- a) k činnosti vedoucích táborů pro děti a mládež a jejich zástupců pro věci hospodářské a zdravotní,
- b) k činnosti oddílových vedoucích, vychovatelů, instruktorů a středních zdravotnických pracovníků v táborech pro děti a mládež a
- c) k obdobným činnostem na sportovních soustředěních dětí a mládeže,

a to v nezbytně nutném rozsahu, nejvýše však 3 týdny v kalendářním roce.

(2) Pracovní volno zaměstnanci přísluší,

- a) nebrání-li tomu vážné provozní důvody na straně zaměstnavatele a
- b) zaměstnanec nejméně po dobu 1 roku bezprostředně před uvolněním pracoval soustavně a bezplatně s dětmi nebo s mládeží; tato podmínka se nevyžaduje, jde-li o tábory nebo sportovní soustředění pro zdravotně postižené děti a mládež.

(3) Za dobu čerpání pracovního volna přísluší zaměstnanci za podmínek a v rozsahu uvedených v odstavcích 4 a 5 náhrada mzdy nebo platu, pokud se jedná o akci pořádanou právníkou osobou,

- a) zapsanou ve veřejném rejstříku právnických a fyzických osob po dobu nejméně 5 let a
- b) práce s dětmi a mládeží tvoří podstatnou část její hlavní činnosti.

Tuto skutečnost je zaměstnanec povinen zaměstnavateli prokázat.

(4) V kalendářním roce přísluší zaměstnanci náhrada mzdy nebo platu za počet hodin pracovního volna odpovídající délce jeho stanovené nebo kratší týdenní pracovní doby (dále jen „roční limit“); tato náhrada se poskytuje od započetí prvního čerpání pracovního volna v kalendářním roce. Při změně délky stanovené nebo kratší týdenní pracovní doby v průběhu kalendářního roku se počet hodin zbývajících do ročního limitu vyjádří stejným poměrem k nové délce stanovené nebo kratší týdenní pracovní doby.

(5) Náhrada mzdy nebo platu přísluší zaměstnanci ve výši průměrného hodinového výdělku, nejvýše však ve výši jedné stočtyřiasedmdesátiny průměrné mzdy v národním hospodářství na přepočtené počty zaměstnanců zveřejněné Českým statistickým úřadem za první až třetí kalendářní čtvrtletí kalendářního roku předcházejícího kalendářnímu roku, ve kterém se poskytuje pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu. Výši jedné stočtyřiasedmdesátiny průměrné mzdy podle věty první vyhlásí Ministerstvo práce a sociálních věcí sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů; částka se zaokrouhlí na desetihaléře směrem nahoru.

(6) Zaměstnavatel má nárok na úhradu poskytnuté náhrady mzdy nebo platu ze státního rozpočtu podle jiného právního předpisu^{71b)}; nehradí se náhrada mzdy nebo platu nad rozsah stanovený v odstavcích 3 až 5. Zaměstnavatel musí doložit poskytnutí náhrady mzdy nebo platu a splnění podmínek pro její poskytnutí.

(7) Za děti a mládež se pro účely tohoto ustanovení považují fyzické osoby mladší než 26 let.

^{71b)} Část desátá zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.“.

ČÁST ŠESTÁ ÚČINNOST

Čl. X

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2024, s výjimkou ustanovení

- a) čl. I bodů 2, 4 až 10, 13, 14, 19 až 27, 31, 35 a 36, která nabývají účinnosti dnem 1. prosince 2023,
- b) čl. I bodů 33, 38 až 44, čl. II bodů 2 a 3 a čl. V bodů 20, 21, 23 a 24, která nabývají účinnosti dnem 1. července 2025.

Pekarová Adamová v. r.

Pavel v. r.

v z. Rakušan v. r.

322**ZÁKON**

ze dne 18. října 2023,

**kterým se mění zákon č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě
a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 14 odst. 3 písm. a) zákona č. 588/2020 Sb., o náhradním výživném pro nezaopatřené dítě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o náhradním výživném), se číslo „24“ nahrazuje číslem „48“.

Čl. II**Přechodná ustanovení**

1. Pokud oprávněná osoba vyčerpala 24 výplat náhradního výživného podle zákona č. 588/2020 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, náleží jí měsíční výplata náhradního výživného v období od 1. července 2023 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona zpětně bez žádosti, za předpokladu, že oprávněná osoba splňuje podmínky nároku na tuto dávku. Měsíční výplata náhradního výživného v období uvedeném ve větě první náleží, jestliže oprávněná osoba nejpozději do konce kalendářního měsíce, ve kterém tento zákon nabyde účinnosti, prokáže výši uhrazeného výživného za období 4 kalendářních měsíců předcházejících kalendářnímu měsíci bezprostředně následujícímu po kalendářním měsíci, za který byla vyplacena 24. výplata náhradního výživného podle zákona č. 588/2020 Sb., ve

znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Pro účely stanovení výše náhradního výživného v období uvedeném ve větě první se použije obdobně ustanovení § 4 zákona č. 588/2020 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Počet výplat, které oprávněná osoba vyčerpala podle bodu 1 zpětně v období od 1. července 2023 do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se započítává do celkového počtu 48 výplat náhradního výživného podle § 14 odst. 3 písm. a) zákona č. 588/2020 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Počet výplat, které oprávněná osoba vyčerpala podle zákona č. 588/2020 Sb., ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se započítává do celkového počtu 48 výplat náhradního výživného podle § 14 odst. 3 písm. a) zákona č. 588/2020 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Čl. III**Účinnost**

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

Pekarová Adamová v. r.**Pavel v. r.****v z. Rakušan v. r.**

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, Bartůňkova 1159/4, pošt. schr. 10, 149 00 Praha 11-Chodov, telefon: 974 887 312, e-mail: info@tmv.cz, www.tmv.cz • **Redakce:** Ministerstvo vnitra, nám. Hrdinů 1634/3, pošt. schr. 155/SB, 140 21 Praha 4, telefon: 974 817 289, e-mail: sbirka@mvcz.cz • **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – Walstead Moraviapress s.r.o., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 516 205 175, e-mail: sbirky@walstead-moraviapress.com • **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku z předcházejícího roku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2023 činí 6 000 Kč) – Vychází podle potřeby. • **Distribuce:** Walstead Moraviapress s.r.o., U Póny 3061, 690 02 Břeclav – celoroční předplatné, objednávky jednotlivých částek (dobírky) a objednávky knihkupci – telefon 516 205 175, e-mail: sbirky@walstead-moraviapress.com • **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz • **Drobný prodej – Brno:** Distribuce a prodej odborné literatury, Selská 997/56; **Cheb:** EFREX, s.r.o., Karlova 1184/31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví s.r.o., Ruská 85; **Kadaň:** KNIHAŘSTVÍ Jana Přibíková, J. Švermy 14; DDD Knihkupectví s.r.o., Mírové náměstí 117; **Plzeň:** Literární kavárna v budově ZČU, Jungmannova 153/1; **Praha 3:** Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Řipská 542/23; **Praha 4:** Tiskárna Ministerstva vnitra, Bartůňkova 1159/4; **Praha 6:** SUWECO CZ, s.r.o., Sestupná 153/11; **Praha 10:** Monitor CZ, s.r.o., Služeb 3056/4; **Ústí nad Labem:** KARTOON s.r.o., Klíšská 3392/37 – vazby Sbírek zákonů, telefon: 475 501 773, e-mail: kartoon@kartoon.cz • **Distribuční podmínky předplatného:** Jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšší v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. • **Reklama:** informace na tel. číslo 516 205 175.